

EDİTÖR'den

Uzunca bir süredir tüm arşivinin, tarihin ve literatürün tozlu raflarından çıkarılıp Dergipark'a yüklenmesi projesinin tamamlanmasına rastlayan İslam Medeniyeti Dergisi 47. Sayısı, yine çok canlı, gündemde sıcaklığını koruyan ve ilgili bilim disiplinlerine derin ve yoğun katkılarda bulunan bir içerikte okurlarımıza arz ediyor. Bu kıymetli çabada şüphesiz ki en değerli katkı, dergimiz editöryal ekibi, yayın kurulu ve hakemlerine aittir. Hepsine birden hepimizin müteşekkiri olduğunu ifade etmek isterim.

İslam Medeniyeti Dergisi 47. Sayısında Fatih Yıldırım, "Osmanlı'dan Günümüze Katar-Türkiye İlişkileri"ni ele alırken Katar'ın, Basra Körfezinde küçük bir ülke olmasına rağmen uluslararası alanda adından söz ettirecek işler yapan bir ülke olarak yaklaşık 400 yıl Osmanlı hâkimiyetinde kaldığını; bununla birlikte 1971'de bağımsızlığını kazandıktan sonra petrol ve doğalgaz zenginliğiyle ekonomik olarak çok güçlenmiş bir ülke olarak bölgesel ve küresel siyasette önemli bir konuma yükseldiğine dikkat çekiyor.

Osman Aydın, "Erken Dönem İslam Toplumunda Zenginlik ve Dönemin Ekonomik Varlıklarının Değerleri" isimli çalışmasıyla İslam dininin, mensupları için belirlediği mali mükellefiyetlere muhatap olabilmeleri için kişilerin nisap miktarı mala sahip olmaları (zenginlik) şartı arandığına değinirken, erken dönem İslam toplumunun, İslam dininin açıklanması ve pratikte uygulanması için referans kabul edilen bir dönem olduğuna işaret ediyor. Bu nedenle söz konusu dönemde sürekli maddi sıkıntılar yaşanmış olmasının çelişkili bir durum gibi görüldüğüne vurgu yapıyor.

Rugeş Demir, tarihin tozlu raflarından yeni bir Cenknâme'yi daha literatüre kavuşturmanın heyecanıyla; Hz. Ali cenknâmelerinin manzum veya mensur bir şekilde kaleme alındığına dikkat çekiyor. Demir'e göre manzum bir şekilde kaleme alınan cenknâmelerin sayısı azdır. Bunlardan birisi de Hz. Ali cenknâmelerinden "Yemâme Cengi"dir. Bu cenknâmenin bir nüshasına da Kastamonu'da ulaşılmıştır. Biz de bu nüshanın arzı için bahtiyarız.

Şamil Şahin, İslam Medeniyeti Dergimize yine değerli bir katkıda bulunarak, "عقود المستقبلات في" (Emtialarda Vadeli İşlem Sözleşmeleri) başlıklı çalışmasıyla vadeli işlemlerin günümüzde son derece karmaşık hale geldiğine ve emtia sınırını aşarak para ve seçenekler gibi suretlere büründüğüne dikkat çekiyor. Araştırmasında, söz konusu sözleşmelerin hükmünü ve selem akdiyle arasındaki farkları ortaya koyuyor. Araştırmasıyla selem akdiyle mukayese ederek vadeli sözleşmelerin cevazına hükmedenlere beş maddelik bir reddiyeyle mukabelede bulunuyor.

Mohammad Ali Yousef Abu-ei ise "أزمة الانتماء المعرفي مفهوم الحجية عند الأصوليين" (Usulcülerin Gözünde Hücciyet Kavramı: Bilgisel Aidiyet Krizi) adlı çalışmasıyla hücciyet kavramını hakikati itibariyle ele alan araştırmalara katkı sağlamayı hedefliyor. Yazar'a göre bu kavram, her ne kadar usulcülerin söylemlerinin dayandığı en önemli kavramlarından biri olsa da usulî kaynaklardan hiçbiri bu kavramı kendisine ilişen delillerden bağımsız biçimde, başka deyişle yalnızca hakikati itibariyle ele almamış görünüyor. Diğer boyutuyla Şii ve Sünni ekollerde yer alan bir problemi nedenleriyle ele alıyor.

Makaleler bölümünün son çalışmasında Musa Ertürk, Yüksek Lisans Tezinden üretmiş olduğu ve danışmanı Yusuf Sayın ile derlediği "Arabizm Ekseninde Arap-İsrail Çatışmasının Kritiği: Arap Milliyetçiliği Filistin Sorununun Çözümünü Baltıyor mu?" başlıklı çalışmasıyla, 1948'de İsrail'in kuruluşu esnasında yaşananların, insanlık tarihi ve uluslararası hukuk açısından tartışmalı sonuçlar doğurduğuna dikkat çekiyor. Yazarlara göre kökeni binlerce yıl öncesine dayanan İsrail-Filistin çatışması zaman zaman birbirlerinin aleyhine neticelenmiştir. Çalışma ile Arap milliyetçiliği temelinde, uluslararası ilişkiler literatürüne Orta Doğu coğrafyasındaki tartışmalara bir zenginlik katarak akademik araştırmalar için bir katkı sunmayı amaçlamışlardır.

İslam Medeniyeti Dergisinin klasikleşmiş Kitap İncelemelerinde bu sayıda iki kitap incelemesine yer veriliyor. Özlem Akbulut, "Prof. Dr. İrfan Yılmaz, 'Yitik Hazinesinin Kâşifi Fuat Sezgin'" başlıklı çalışmasıyla Fuat Sezgin hocanın dünya bilim tarihçiliğinde önemli izler bırakan düşünür olduğunu bir kez daha hatırlatırken, Sezgin'in yaptığı çalışmalarla İslam bilim tarihine yeni bir perspektif kazandırdığına odaklanıyor.

Enver Kaşlı ise, Mustafa Yayla hocanın "İslam Hukukunda İnsan Hakları ve Eşitlik" çalışmasını büyük bir ilgiyle inceliyor; insan hakları konusunda yaşanan tartışmaların Müslüman

düşünür ve yazarlar tarafından da yakından takip edilmekle birlikte “insan haklarının” siyasi elitlerin de dillerinden düşmediğinin görüldüğüne işaret ediyor.

Bu değerli sayının teşekkül ettirilmesinde emeği olan ekibe ve yazarlarımız ve hakemlerimize en içten şükranlarımızı sunar; ilmi çalışmalarının baki olmasını/kalmasını niyaz ederiz. İslam Medeniyeti Vakfı'na; Sn. İsmail Er Bacak'a kıymetli destekleri için samimi teşekkürlerimizi bir borç biliriz. Faydalı olması dileğiyle. Gayret bizden, tevfik Cenab-ı Hak'tandır.